

Zajednica opština Crne Gore

Broj: 03-1482/25

Podgorica, 23. 09. 2025. godine

VLADA CRNE GORE
Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
Ministar Damjan Ćulafić

PREDMET: Izjašnjenje na Nacrt zakona o zaštiti prirode

VEZA: Vaš akt br. 05-322/25-494/2 od 31.7.2025.god, primljen 21.8.2025.g.)

Sekretarijat Zajednice opština se, nakon obavljenih konsultacija sa opštinama, izjašnjava na predmetni Nacrt kako slijedi:

IZJAŠNJENJE

NAČELNA SUGESTIJA

U skladu sa principom podjele ovlašćenja i odgovornosti, Nacrtom je, kao i važećim zakonom, proglašavanje određenih kategorija zaštićenih područja utvrđeno u nadležnost lokalne samouprave (park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika). Ostala zaštićena područja (tj. područja više kategorije) proglašava Skupština, odnosno Vlada Crne Gore i njima upravlja upravljač koga osniva Vlada.

Ovaj princip se, međutim, napušta kada su u pitanju zaštićena područja od lokalnog značaja koja se prostiru na teritoriji dvije ili više opština. To jasno proizilazi iz člana 40 stav 4 Nacrta kojim je propisano da ih proglašava Vlada.

Po prirodi stvari, pravni subjekat koji proglašava zaštićeno područje nadležan je i za upravljanje.

Međutim, u dosadašnjoj praksi, aktom o proglašenju gornjeg toka rijeke Zete i aktom o proglašenju parka prirode Komovi koje je donijela Vlada utvrđena je obaveza opština na čijoj teritoriji se ova područja nalaze da obezbijede upravljanje. Do toga nije došlo jer obaveza opština nije regulisana zakonom pa se nisu mogla obezbijediti sredstva u opštinskim budžetima.

Pitanje upravljanja zaštićenim područjima na teritoriji više opština regulisano je članom 62 Nacrta na način da upravljača mogu zajednički osnivati Vlada i jedinice lokalne samouprave, bez preciziranja uslova pod kojim se ta norma primjenjuje a naročito načina finansiranja.

Iako se vidi namjera da se Nacrtom riješi ovo pitanje kompromisno, predlažemo da se ono precizno reguliše u skladu sa principom pravne sigurnosti i to propisavanjem isključivog ovlašćenja opština da upravljaju ovom vrstom zaštićenih područja primjenom instituta međuopštinske saradnje koji je regulisan članom 190 i 191 sistemskog Zakona o lokalnoj samoupravi. Time bi se prevazišli problemi organizacije obavljanja ovih poslova, a naročito problemi finansiranja.

Podsjećamo na identičan stav opština iz Izjašnjenja br. 03-947/23 od 21.7.2023. godine, koje Vam dostavljamo u prilogu.

U slučaju prihvatanja ovog predloga, u prelaznim odredbama Nacrta zakona treba utvrditi rok usklađivanja podzakonskih akata sa ovim zakonom kako bi se unificirao režim upravljanja postojećim prirodnim područjima od lokalnog značaja koja su proglašena od strane Vlade. Time će se obezbjediti zaštita i gore navedenih područja kojima još uvijek nije osnovan upravljač.

POJEDINAČNE SUGESTIJE

- **U članu 8 u stavu 1 tačka 83** (Značenje izraza) otkloniti tehničke greške koje čine nejasnim pojam koji se objašnjava.
  - **Član 33 u stavu 4** (Inicijativa za proglašenje zaštićenog područja) na kraju alineje 4 koja glasi: „naučne podatke koji predstavljaju osnov za podnošenje inicijative na osnovu kojeg se predlaže područje za zaštitu“ dodati zarez i riječi: „ako postoje“. Navedenim stavom propisano je da se uz inicijativu podnose i naučni podaci na kojima se ona temelji. Sporan je slučaj kada takvi podaci ne postoje u trenutku pokretanja postupka zaštite, već će ih obezbjediti tek studija zaštite. Na ovaj način bi se omogućilo podnošenje inicijative uz primjenu principa „pretpostavke“ iz člana 17 Nacrta.
  - **U članu 38 u stavu 1** (akt o proglašavanju zaštićenog područja) brisati riječi: „koji mora biti usklađen sa studijom zaštite“. Naime, studija zaštite sadrži predloge mjera i aktivnosti koje se ne mogu obavljati na tom području, kao i predlog zone zaštite. Uslovljavanje da akt o proglašenju zaštićenog područja mora biti usklađen sa tim predlozima onemogućava donosioca tog akta da režim i zone zaštite uskladi sa razvojnim potrebama lokalnih zajednica.
- Stav 2 tačka 7 istog člana i član 62 stav 5 brisati.
Ovo iz razloga što u se praksi ne osniva upravljač u trenutku proglašenja zaštićenog područja od lokalnog značaja već naknadno.
Stoga predlažemo da se, umjesto ove odredbe, propiše rok u kome Vlada, odnosno jedinica lokalne samouprave mora obezbjediti upravljanje zaštićenim područjem, ne kraći od 90 dana.
- **U članu 39 u stavu 3** (učešće javnosti) obaveza da se obavještenje javnosti o predlogu akta o proglašenju zaštićenog područja i o studiji zaštite objavljuje u najmanje pet dnevnih objava u svim štampanim medijima koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore - prenatglashena je i finansijski zahtjevna. Ovo tim prije što se elektronski mediji u većoj mjeri prate u odnosu na štampane, pa se i u tom smislu postavlja pitanje opravdanosti navedene obaveze. Kako bi se napravio balans između racionalizacije resursa i potrebe lokalnog stanovništva da bude obaviješteno, predlažemo da se propiše obaveza objavljivanja u jednom štampanom mediju koji se

distribuirati na teritoriji Crne Gore, najmanje tri objave na lokalnom javnom emiteru i obavještanje preko mjesnih zajednica.

Dalje, u stavu 4 riječi: „na početku procesa“ zamijeniti riječima: „nakon podnošenja inicijative za proglašenje zaštićenog područja“.

Ovo iz razloga preciziranja akta kojim se pokreće taj postupak kako bi se otklonile dileme po ovom pitanju.

Takođe sugerišemo da se posebnim stavom propiše imperativna obaveza obrađivača studije da nakon prikupljanja naučnih podataka obezbjedi uključivanje zainteresovanih subjekata kroz različite mehanizme prethodnog konsultovanja, kao što su anketiranje, fokus grupe i dr. koji će dovesti do uspostavljanja balansa između potrebe za zaštitom područja i prava na obavljanje određenih aktivnosti i privređivanje.

- **Član 40 stav 3 i 4** (Proglašavanje zaštićenih područja) potrebno je precizirati sa aspekta učešća drugih organa u postupku proglašavanja, u smislu pribavljanja prethodnog mišljenja ili saglasnosti.
Ovo treba upodobiti sa obrazloženjem koje sada ne odgovara navedenoj odredbi. Naime, stavom 3 propisano je: „Park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika koji se nalaze na području jedinice lokalne samouprave proglašava skupština jedinice lokalne samouprave uz pribavljeno mišljenje Ministarstva“, a u obrazloženju istog navedeno je: „...po dobijenoj saglasnosti Ministarstva i mišljenja ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i ministarstva kulture“ (što je u vezi sa članom 34 važećeg Zakona).
- **U članu 66** (Plan upravljanja) oročavanje važenja plana upravljanja zamijeniti obavezom njegovog revidiranja svakih pet godina.
Naime, predloženo rješenje u Nacrtu dovodi do teškoća u upravljanju u periodu od isteka roka na koji je plan donesen do donošenja novog a isti član već propisuje mogućnost i postupak njegove revizije. Na taj se način dobija mogućnost da se prostor periodično ponovo sagleda, ali se ne gubi osnov za upravljanje, čak ni u situaciji kada se kasni sa revizijom.
- **Član 67** (Nadležnost za donošenje plana upravljanja zaštićenog područja). U slučaju kada jedan upravljač upravlja sa više zaštićenih područja, iz razloga racionalnosti treba propisati mogućnost da se upravljanje može vršiti na osnovu jednog planskog dokumenta, što pojednostavljuje administrativne procedure i izvješćavanje, a obezbjeđuje sinhronizaciju aktivnosti upravljača.
- **Član 127** (Zaštita prostora u zaštićenim prirodnim dobrima). Ovim članom je propisano da će zaštitari obezbjeđivati zaštitu prostora. Međutim, nije propisana jasna obaveza upravljača da ih organizuje i sistematizuje u okviru pravnog subjekta nadležnog za upravljanje. U obrazloženju je navedeno da je upravljač dužan da organizuje službu zaštite radi čuvanja zaštićenog prirodnog dobra, što bi impliciralo na obavezu obrazovanja posebne službe, što ne može biti intencija obrađivača Nacrta. Predložena izmjena sugerise se iz razloga racionalnosti i jasnoće.

Posebno ukazujemo da u u više odredbi Nacrta treba terminološki razdvojiti organe jedinice lokalne **samouprave** (skupština i predsjednik) i organe lokalne **uprave** koji obavljaju upravne i sa njima povezane poslove i to:

- u članu 15 stav 4 riječi: „nadležni organ jedinice lokalne samouprave“ zamijeniti riječima: „nadležni organ lokalne uprave“;
- u članu 33 stav 2 riječi: „više jedinica lokalne uprave“ zamijeniti riječima: „više jedinica lokalne samouprave“;
- u članu 34 stav 1 riječi: „više jedinica lokalne uprave“, zamijeniti riječima: „više jedinica lokalne samouprave“;
- u članu 35 stav 1 riječi: „nadležni organ jedinice lokalne samouprave“ zamijeniti riječima: „nadležni organ lokalne uprave“;
- u istom članu stav 6 riječi: „organa jedinice lokalne samouprave“ zamijeniti riječima: „jedinice lokalne samouprave“;
- u članu 39 stav 1 riječi: „nadležni organ jedinice lokalne samouprave“ zamijeniti riječima: „nadležni organ lokalne uprave“;
- u članu 40 stav 4 (na dva mjesta) riječi: „jedinica lokalne uprave“, zamijeniti riječima: „jedinica lokalne samouprave“;
- u članu 42 stav 4 riječi: „nadležni organ jedinice lokalne samouprave“ zamijeniti riječima: „nadležni organ lokalne uprave“;
- u članu 70 stav 2 riječi: „Skupštini lokalne uprave“ zamijeniti riječima: „skupštini jedinice lokalne samouprave“;
- u članu 71 stav 2 riječi: „na teritoriji organa lokalne uprave“ zamijeniti riječima: „na teritoriji jedinice lokalne samouprave“.

Radi usklađivanja sa Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore riječi u više odredbi Nacrta : „područje jedinica lokalne samouprave“ zamijeniti riječima: „teritorija jedinice lokalne samouprave“ u odgovarajućem padežu.

Srdačan pozdrav,

Obradila:
Sanja Živković
Tel: 020-675-244
Imejl: sanja.zivkovic@uom.co.me

GENERALNA SEKRETARKA
Mišela Manojlović

Prilog:

- Izjašnjenju na Nacrt zakona o zaštiti prirode br.03-947/23 od 21.07.2023. godine

Dostavljeno:

- Imenovanom
- a/a

Zajednica opština Crne Gore

Broj: 03-~~1482~~-1/25

Podgorica, 24. 09. 2025. godine

VLADA CRNE GORE
Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
Ministar Damjan Ćulafić

PREDMET: Dopuna Izjašnjenje na Nacrt zakona o zaštiti prirode br. 03-1482/25 od 23.09.2025.g.

VEZA: Vaš akt br. 05-322/25-494/2 od 31.7.2025.god, primljen 21.8.2025.g.)

U članu 62 Nacrta zakona o zaštiti prirode posle stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„U organima upravljanja upravljača kojeg je osnovala Vlada imenuje se predstavnik jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi zaštićeno područje.“

Navedeno se predlaže iz razloga što se učešćem lokalne samouprave obezbjeđuje uspostavljanje balansa između očuvanja prirode i ekonomskog razvoja zajednice.

Srdačan pozdrav,

Obradila:
Sanja Živković
Tel: 020-675-244
Imejl: sanja.zivkovic@uom.co.me

GENERALNA SEKRETARKA
Mišela Manojlović

Dostavljeno:

- Imenovanom
- a/a